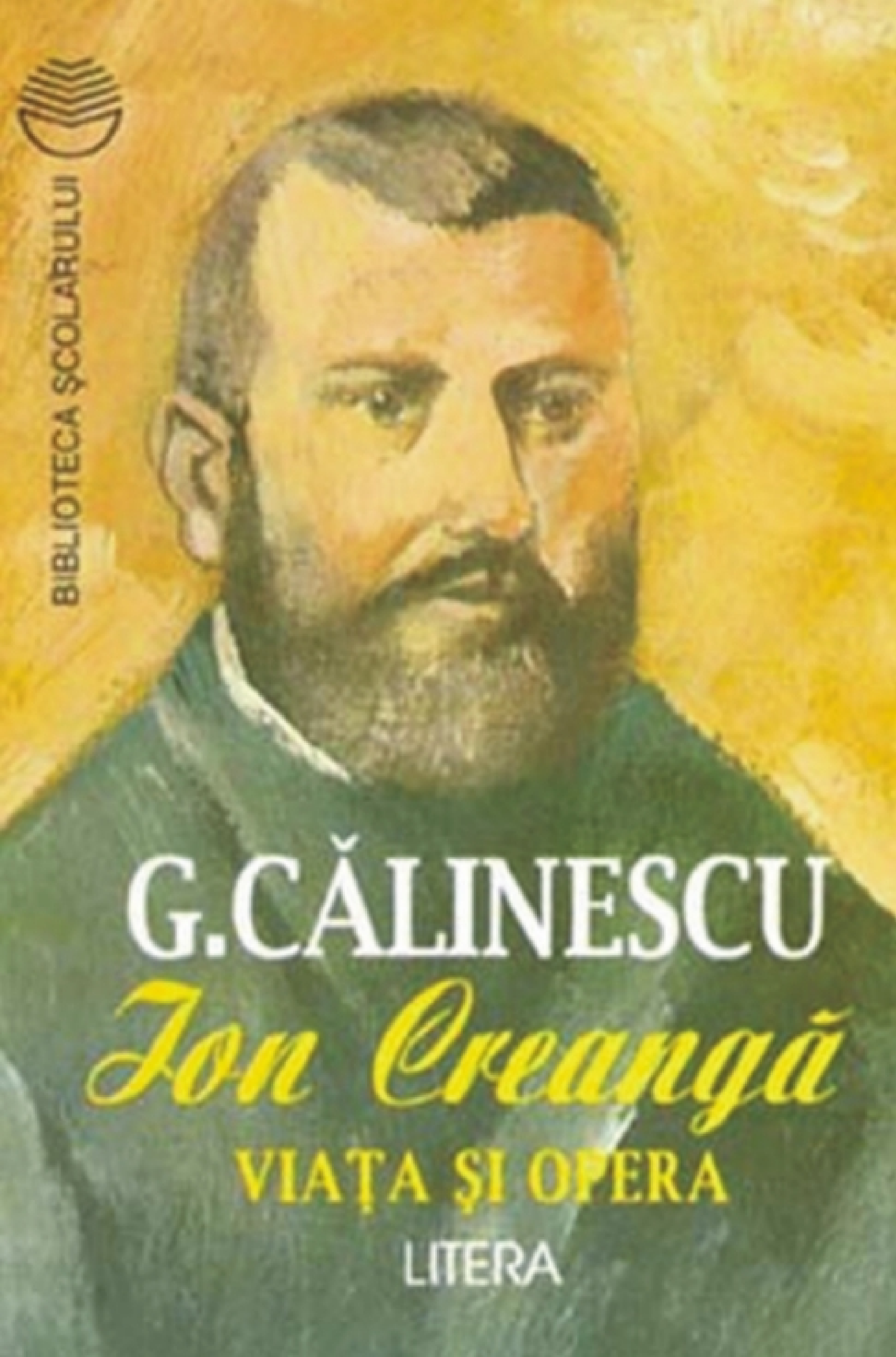


BIBLIOTECA ȘCOLARULUI

G. CĂLINESCU

Ion Creangă

VIAȚA ȘI OPERA

LITERA

biblioteca școlarului

George
CĂLINESCU

VIAŢA ŞI OPERA LUI ION CREANGĂ

Litera
INTERNAŢIONAL
BUCUREŞTI — CHIŞINĂU

TABEL CRONOLOGIC

1899 *2 iulie* (stil vechi, 19 iunie). Se naşte, la Spitalul Filantropia din Bucureşti, Gheorghe Vişan, fiul Mariei Vişan şi al lui Tache Căpitănescu, cel care avea să devină G. Călinescu.

1907 *17 martie* Soţii Constantin şi Maria Călinescu (n. Căpitănescu) adoptă pe Gheorghe Vişan, elev în clasa a doua primară. Familia se afla la Iaşi. În acelaşi an moare tatăl adoptiv.

1908 *iunie* Maria Călinescu se mută la Bucureşti, în casa surorilor sale.

1910-1914 Este elev la gimnaziul „Dimitrie Cantemir“.

1914-1916 Elev la secţia modernă a liceului „Gh. Lazăr“, unde-i are ca profesori pe C. Giurescu, Gr. Tăuşan, Hildebrand Frollo ş. a.

1916-1917 Fiind în refugiu la Iaşi, face aici, în particular, ultima clasa de liceu.

1918 *octombrie* Trece bacalaureatul la Liceul „Mihai Viteazul“ din capitală.

1919 *19 aprilie* Apare *Sburătorul*, revistă literară condusă de E. Lovinescu, unde G. Călinescu trimite primele versuri. D. N[anu] reproduce o strofă nereuşită la „Poşta redacţiei“ din mai. Spre sfârşitul aceluiaşi an, E. Lovinescu îi răspunde la aceeaşi „Poştă a redacţiei“ cu privire la nişte „cugetări“ de originalitatea cărora se îndoieşte. Primul semn încurajator din partea lui E. Lovinescu survine la aceeaşi rubrică, în 15 noiembrie.

octombrie Se înscrie la Facultatea de filozofie şi litere, secţia filologie modernă a Universităţii din Bucureşti, iar în luna următoare se angajează ca subbibliotecar la biblioteca facultăţii.

1920 Urmează cursurile de literatură română ţinute de Mihail Dragomirescu. Îl cunoaşte pe Ramiro Ortiz, titularul catedrei de limba şi literatura italiană

a universităţii bucureştene. Se angajează ca paleograf şi bibliotecar, ulterior ca arhivar la Arhivele Statului, fiind recomandat de D. Onciul, decanul Facultăţii de litere. Îşi dă demisia din postul de subbibliotecar.

Debutează în publicistică în paginile ziarului *Dimineaţa*.

1921 Semnează în revista *Roma*, I, nr. 3, traducerea nuvelei *Nastagio degli onesti* din *Decameronul* lui Boccaccio. Participă la excursia organizată în Italia de Ramiro Ortiz, vizitând, în drum spre Roma, Istanbulul, Atena, Catania, Napoli. Colaborează la ziarul *Dacia*.

1923 Apare romanul lui Giovanni Papini — *Un uomo finito (Un om sfârşit),* tradus de G. Călinescu, cu o prefaţă a autorului, scrisă pentru această traducere, şi cu un cuvânt înainte de M. Marcu. În acelaşi an îşi trece examenul de licenţă şi devine profesor suplinitor la Liceele „Gh. Şincai“ şi „Matei Basarab” din capitală. Renunţă la postul de arhivar.

1924 Redactează, scriindu-le de fapt, numerele pe ianuarie, martie, iunie-iulie şi august ale revistei *Roma*. Promovează examenul de capacitate la limbile italiană şi română şi devine profesor la Liceul „Diaconovici Loga“ din Timişoara, prin ordin ministerial. Nu se prezintă însă la post, deoarece obţine concediu de studii şi o bursă de doi ani pentru şcoala Română din Roma, atunci de arheologie şi istorie. Fusese recomandat ministerului de Ramiro Ortiz, iar hotărârea o luaseră D. Onciul şi Vasile Pârvan. Va frecventa biblioteca Şcolii, a Institutului „De propaganda fide“ şi a Vaticanului. Va asculta cursurile lui Adolfo Venturi şi va vizita muzeele Renaşterii. Se va feri să se specializeze strict, dar va deprinde obişnuinţa muncii organizate.

1925 Publică în revista *Diplomatarium italicum* studiul *Alcuni missionari catolici italiani nella Moldovia nei secoli XVII e XVIII*, studiu tipărit apoi în volum de Academia Română în colaborare cu Libreria di seienze e lettere din Roma.

1926 Se întoarce în ţară, unde este detaşat, prin ordin ministerial, ca profesor de limba şi literatura italiană, la Liceul „Gh. Şincai“ din capitală. Frecventează cenaclul lui E. Lovinescu şi debutează în *Universul literar* (nr. 51) cu poezia *Nova mihi apparuit Beatrix*.

1927 Îşi extinde colaborarea la diverse publicaţii: *Vremea* lui I. Valerian (unde

scrie până în 1929, apoi, sporadic, în 1932 şi 1933); *Sinteza* (unde începe polemica cu E. Lovinescu, dusă intermitent, până la moartea acestuia, în diverse publicaţii); *Gândirea* (unde publică neregulat până în 1929); *Politica* (accidental, dar revine şi în 1928).

1928 Colaborează la *Universul literar*, condus de Camil Petrescu, la revista *Opoziţia*, preia cronica literară a *Vieţii literare,* începe polemica cu revista *Kalende,* condusa de Vladimir Streinu, Pompiliu Constantinescu, Tudor Şoimaru şi Şerban Cioculescu. Îşi ia în primire postul de la Liceul „Diaconovici Loga“ din Timişoara, dar vine lunar în Bucureşti.

1929 Se căsătoreşte cu Alice Vera Trifu, fiica lui Simion şi a Elisabetei Trifu din Bucureşti. Vor locui până către sfârşitul anului la Timişoara. Atunci obţine aprobare ministerială pentru detaşare la Şcoala superioară de comerţ nr. 2 din capitală.

Colaborează cu studiul *Valachia şi Moldavia în vechile periple italiene* la volumul colectiv *Omagiu lui Ramiro Ortiz.*

1930 Se transferă la catedra vacantă de italiană de la şcoala superioară de comerţ nr. 2 din Bucureşti. Redactează revista *Roma* (unde publică mai intens până în 1932), scoate revista *Capricorn*, două numere, unde foloseşte prima oară pseudonimul Capricorn, începe să publice în *Vremea* un studiu despre E. Lovinescu (ultimul episod în febr. 1931), începe polemica cu *Gândirea*, colaborează întâmplător la *Vestul*. Apare *Altre notizie sui missionari catolici nei paesi romeni* în acelaşi *Diplomatarium italicum*, publicat apoi în volum de Academia Română împreună cu Libreria di scienze e lettere din Roma.

1931 Este numit profesor titular de limba italiană în învăţământul secundar şi comercial din Bucureşti. Colaborează la *Adevărul literar şi artistic,* ziarul *Cuvântul,* la *Viaţa românească*. Termină de scris *Viaţa lui Mihai Eminescu* şi începe s-o publice în foileton în ziarul *Mişcarea*. Mihai Ralea o citeşte în manuscris şi o recomandă călduros lui Al. Rosetti, directorul editurii „Cultura naţională“.

1932 Colaborează regulat la *Adevărul literar şi artistic* (până în 1939). Publică şi cu pseudonimele *Sportiv, Ovidius* (în 1932); *Ad. Lit.* (în 1933, 1937); *Al.* (în 1933—1938); *Aristarc* (în 1933—1938). Publică manu-

scrise eminesciene în *Adevărul literar şi artistic* ca şi în *Viaţa românească*, *România literară* (colaborare solicitată de Camil Baltazar). Tot în *România literară* publică un prim capitol al romanului intitulat iniţial *Ursitoarele* (viitoarea *Cartea nunţii*). Apare *Viaţa lui Mihai Eminescu*. Este propus de G. Ibrăileanu şi numit codirector al *Vieţii româneşti,* alături de Mihai Ralea. Este ales, la propunerea lui Al. Rosetti, membru în juriul pentru decernarea premiului „Tekirghiol-Eforie", premiu ce va fi obţinut de Mircea Eliade pentru romanul *Maitrey*.

1933 Apare ultimul foileton al romanului în *România literară*. Apare, în Editura „Adevărul", *Cartea nunţii.* Începe polemica cu Camil Baltazar. Inaugurează, în *Adevărul literar şi artistic*, „Cronica mizantropului", pe care o semnează la început *Al.*, apoi *Aristarc*, pseudonim folosit frecvent până în 1947 şi, mai rar, până la sfârşitul vieţii. Iniţiază apariţia bilunară a *Vieţii româneşti*. Aici, ca şi în *Adevărul literar şi artistic*, publică fragmente din *Opera lui Mihai Eminescu.* Apare ediţia a doua a *Vieţii lui Mihai Eminescu*. Colaborează la numărul festiv al ziarului *Dimineaţa*.

În vara acestui an începe polemicile cu Mihail Sebastian, Pompiliu Constantinescu şi I. Valerian. Este ales din nou membru în juriul premiului „Tekirghiol-Eforie".

1934 Apare primul volum din *Opera lui Mihai Eminescu*. Se îmbolnăveşte de astenie nervoasă şi părăseşte redacţia *Vieţii româneşti*.

1935 Apar volumele II şi III din *Opera lui Mihai Eminescu.*

1936 Apar volumele IV şi V din *Opera lui Mihai Eminescu.* Primeşte premiul „Hamangiu" al Academiei Române pentru *Viaţa lui Mihai Eminescu* şi volumele I-III ale *Operei lui Mihai Eminescu*. Începe colaborarea la *Revista Fundaţiilor Regale,* unde va publica intermitent până în 1940, Reîncepe colaborarea la *Viaţa românească*. Apar în *Adevărul literar şi artistic* primele fragmente din *Istoria literaturii române...*, cu titlul *Din istoria literaturii româneşti*. Face o excursie în Franţa şi Italia.

Se înscrie la doctorat la Universitatea din Iaşi. Comisia, formată din I. M. Marinescu, Mihai Ralea, Iorgu Iordan şi Octav Botez, preşedinte O. Tafrali, conferă titlul de doctor în litere lui George Călinescu pentru teza *Analiza unui manuscris eminescian* („Avatarii faraonului Tlà"), teză

complementară fiind volumele IV şi V din *Opera lui Mihai Eminescu.*

1937 Dă concurs pentru conferinţa, vacantă, de estetică şi critică literară a universităţii ieşene. Comisia este alcătuită din Mihai Ralea, preşedinte, Iorgu Iordan şi Octav Botez, membri, I. M. Marinescu şi I. C. Balmuş, membri supleanţi.

1938 Apare romanul *Enigma Otiliei*, 2 vol.

Înfiinţează asociaţia literară „Noua Junime“, care-şi deschide şedinţele în redacţia ziarului *Iaşul*, în prezenţa lui Andrei Oţetea, Iorgu Iordan, George Ivaşcu ş. a. Va colabora la *Iaşul*. Apare *Viaţa lui Ion Creangă*. E considerat demisionat de la Şcoala superioară de comerţ din Bucureşti. Se stabileşte la Iaşi, unde va sta cu intermitenţe până în 1944. Apare ediţia a III-a a *Vieţii lui Mihai Eminescu* şi ediţia *Poezii* de Mihai Eminescu, întocmită şi comentată de G. Călinescu. Călătoreşte în Franţa şi Italia.

Reîncepe cursul la universitatea ieşeană cu prelegerea *Despre biografiile romanţate.*

1939 Apare la Iaşi *Jurnalul literar*, săptămânal de critică şi informaţie literară, scos de G. Călinescu. Foloseşte aici şi pseudonimele *Aristarc, Nostradamus, Vera Comşa, J. L.* Revista apare până la sfârşitul anului, funcţionând şi cu drept de editură. Astfel apar studiile *Liviu Rebreanu* şi *Tudor Arghezi*, semnate de G. Călinescu. Peste vară se mută la Bucureşti, lăsând secretariatul publicaţiei lui George Ivaşcu.

Publică *Principii de estetică*. Sporadic, colaborează la *Însemnări ieşene,* unde va mai publica şi în 1940.

1940 Lucrează la *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, din care publică fragmente în *Revista Fundaţiilor Regale*. G. Călinescu obţine de la Comandamentul cercului de recrutare din Iaşi ordinul de „Rechiziţionat pe loc pentru lucru“ la facultate, iar din partea Ministerului Educaţiei Naţionale, concediu cu salariu întreg, cu începere din decembrie şi până în aprilie anul următor, pentru urmărirea tipăririi *Istoriei literaturii...*

1941 iulie Apare *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*,

stârnind un puternic ecou în critica literară a vremii. Se publică peste o sută de recenzii, articole şi broşuri. Acestea apar pe tot parcursul anului 1941, la începutul anului 1942 şi, mai rar, în anii următori. Printre cele mai notabile intervenţii menţionăm următoarele: a lui Eugen Lovinescu în *Curentul literar* (sept. 1941). Şerban Cioculescu în *Revista română* (oct.-dec. 1941), Perpessicius în *Universul literar* (mai 1945) şi a lui Pompiliu Constantinescu la radio (iunie 1945).

1942 Obţine definitivarea pe postul ocupat la universitatea ieşeană.

1943 Apare *Şun sau Calea neturburată. Mit mongol,* dedicată lui Iorgu Iordan, „pentru marele său caracter“. Semnează până în 1944, cu pseudonimul *Aristarc,* o rubrică în *Vremea.*

1944 Publică la *Vremea* 12 poeme. Colaborează la *Ecoul;* scoate ziarul *Tribuna poporului.*

Se alcătuieşte o „Comisie de chemare“ pentru catedra vacantă de Istoria literaturii române moderne a universităţii ieşene, comisie alcătuită din Dan Simonescu, Iorgu Iordan, Petru Caraman, D. Caracostea (scrie raportul de chemare), D. Popovici.

G. Călinescu este votat în unanimitate şi numit, prin Decret, profesor titular la respectiva catedră.

1945 Este numit profesor titular la catedra de Istoria literaturii române moderne a Universităţii din Bucureşti. *Tribuna poporului* îşi încetează apariţia. Scoate săptămânalul literar, artistic şi social *Lumea*, care va apare până în 1946. Reîncepe colaborarea la *Revista Fundaţiilor Regale* şi o continuă până în 1947.

Apare *Istoria literaturii române. Compendiu.*

1946 Ţine lecţia de deschidere la Facultatea de litere şi filozofie a Universităţii din Bucureşti, cu prelegerea *Sensul clasicismului*. Apare volumul *Impresii asupra literaturii spaniole* şi ediţia a doua a *Istoriei literaturii române. Compendiu.* Începe colaborarea la *Contemporanul*, unde publică până în 1964. Va folosi şi pseudonimul *Aristarc.*

Ianuarie Uniunea Patrioţilor se transformă cu prilejul Congresului care are loc acum în Partidul Naţional Popular. G. Călinescu este ales mem-

bru al Biroului Executiv. Apare ziarul *Naţiunea* al Partidului Naţional Popular, ziar condus de G. Călinescu. Aici începe publicarea impresiilor de călătorie în urma vizitei în U.R.S.S., întreprinsă în acelaşi an, pe ruta Kiev-Moscova-Leningrad.

1947 Apare ediţia a doua din *Enigma Otiliei*. Termină noua redactare a *Operei lui Mihai Eminescu* şi Editura Fundaţiilor Regale începe culegerea ei. Apare primul număr din noua serie a *Jurnalului literar*. Reîncepe să scrie cronică literară la *Naţiunea*, care-şi va înceta apariţia în 1949. Foloseşte pseudonimele *Aristarc* (1946—1948); *Belfegor, Aretino, Seltabadil, Machiavel* (toate în 1947). Scoate manualele de limba română pentru clasele I—III de gimnaziu şi pentru clasa a IV-a de liceu.

Deschide cursul de la Facultatea de litere şi filozofie cu prelegerea *Istoria ca ştiinţă inefabilă şi sinteză epică.* Moare Maria Călinescu.

1948 Este ales deputat al Marii Adunări Naţionale în Circumscripţia electorală Brăila din partea Frontului Democraţiei Populare. Este ales membru activ al Secţiei literare a Academiei Române în locul lui Sextil Puşcariu. Apare ultimul număr din *Jurnalul literar*. Renunţă la cronica din *Naţiunea*. Moare Maria Vişan.

1949 *ianuarie* Ţine ultimul curs la Facultatea de litere şi filozofie. Este detaşat la Institutul de istorie literară şi folclor. Apare volumul *Kiev-Moscova-Leningrad.* Este numit membru în Comitetul naţional jubiliar pentru sărbătorirea centenarului lui Mihai Eminescu, comitet condus de Mihail Sadoveanu.

1950 Colaborează sporadic la *Flacăra.*

1951 E încadrat director la Institutul de istorie literară şi folclor.

1952 Ţine în sala Dalles conferinţa *Caragiale despre alegerile din trecut în ţara noastră*. Publică în *Contemporanul* nuvela *Necunoscut*. Publică în revista *Studii* articolul *Al. Odobescu şi Rusia*. Este ales membru în Comitetul pentru sărbătorirea centenarului Gogol. I se acordă medalia „A cincea aniversare a proclamării R. P. R.“

1953 Apare romanul *Bietul Ioanide*. Apare manualul de I*storia literaturii române pentru clasa a VIII-a* redactat de Ion Vitner şi Ov. S. Crohmălniceanu, colectiv condus de George Călinescu. Călătoreşte în R. P.

Chineză.

Mai Apare nr. l al revistei *Studii şi cercetări de istorie literară şi folclor*, buletinul anual al Institutului.

1954 Cu aceiaşi colaboratori editează manualul I*storia literaturii române pentru clasa a IX-a*.

Îngrijeşte şi prefaţează ediţia *Opere* de Ion Creangă. Apar litografiate, sub egida Institutului, monografiile *Scriitori minori* şi *Nicolae Filimon*. Este numit directorul revistei *La Roumanie Nouvelle,* care va apare până în 1958.

1955 Apare volumul *Am fost în China nouă*. Apare litografiată la Institut monografia *Gr. M. Alexandrescu.*

Apare în *Contemporanul*, pentru prima oară, „Cronica optimistului“.

1956 Apar volumele *Studii şi conferinţe, Trei nuvele, Enigma Otiliei,* ediţia a III-a. Publică în *Studii şi cercetări de istorie literară şi folclor* monografiile *Nicolae Filimon* şi *Gr. M. Alexandrescu.* Colaborează la revista *Steaua.* Este ales membru în Comitetul Uniunii Scriitorilor. Întreprinde, împreună cu membri ai Institutului, o călătorie de studii prin ţară, pe urmele lui Goga, Slavici, Blaga.

1957 Publică în *Studii şi cercetări de istorie literară şi folclor* un capitol din noua versiune a *Operei lui Mihai Eminescu.* Revizuieşte documentaţia *Vieţii lui Mihai Eminescu.* Întreprinde călătorii de studii prin vechi oraşe româneşti. Organizează acasă spectacole cu scenetele *Directorul nebun* şi *Irod*. Participă membri ai Institutului şi invitaţi.

1958 Călătorii de studii în Moldova şi Transilvania. Spectacolele acasă cu *Brezaia, Napoleon şi Fouché, Napoleon şi Sf. Elena, Ileana Flutureanca.* Publică în *Contemporanul* un studiu despre Nicolae Labiş.

1959 Apar ediţiile a IV-a şi a V-a din *Enigma Otiliei*, ca şi versiunea în limba franceză a cărţii. Apare în volum monografia *Nicolae Filimon.* Se constituie colegiul redacţional pentru elaborarea tratatului de *Istoria literaturii române,* condus de George Călinescu. Este sărbătorit în şedinţă solemnă de către Academia Română şi Uniunea Scriitorilor cu prilejul împlinirii vârstei de 60 de ani. I se acordă Ordinul Steaua Republicii clasa a II-a. Publică în *Gazeta Literară* un ciclu de poezii erotice. Merge

la Praga pe itinerarul lui *Nicolae Filimon*. Organizează spectacol acasă cu piesa *Tragedia regelui Otakar şi a prinţului Dalibor.*

1960 Apare romanul *Scrinul negru.* Este numit profesor onorific la catedra de Istoria literaturii române a Facultăţii de filologie a Universităţii din Bucureşti, unde are dreptul să „ţină cursuri facultative de specialitate“. [...] Călătoreşte în Cehoslovacia pe aceeaşi rută. Organizează spectacole acasă cu piesele *Phedra, Secretarii domnului de Voltaire. Soarele şi Luna.*

1961 Apare ediţia definitivă a *Enigmei Otiliei*, ca şi versiunea ei germană, scoasă la Berlin de Editura „Der Morgen“. Călătoreşte în Franţa, la invitaţia lui Jean Louis Vigier, preşedintele grupului de prietenie franco-română din Senatul francez. Călătoreşte la Moscova. Este ales deputat al Marii Adunări Naţionale în Circumscripţia electorală nr. 24, din fostul raion Răcari.

1962 Apare monografia *Gr. M. Alexandrescu*. Apare la Praga şi Vilnius *Enigma Otiliei*, iar la Varşovia *Scrinul negru.* Este reales în Comitetul de conducere al Uniunii Scriitorilor. Iniţiază înfiinţarea unui Muzeu de istorie literară şi folclor al literaturii române, în sediul Institutului, şi donează piesele care alcătuiesc fondul de bază. Ţine un curs despre Eminescu la Facultatea de filologie a Universităţii din Bucureşti.

Merge la Florenţa la Adunarea generală a Comunităţii europene a scriitorilor.[…]

1963 Apare volumul de versuri *Lauda lucrurilor.* Apare *Scrinul negru* ediţia a doua. Îngrijeşte ediţia bilingvă, româno-franceză, a *Operelor* lui Ion Creangă. Publică, în *Gazeta literară, Tragedia regelui Otakar şi a prinţului Dalibor*. Publică fragmente din piesa *Ludovic al XIX-lea,* fără a-şi destăinui paternitatea. Merge la Modena pentru festivităţile dedicate celui de-al cincilea centenar al naşterii lui Pico della Mirandola.

1964 Apare *Viaţa lui Mihai Eminescu* în ediţie definitivă. Apare tratatul de *Istoria literaturii române* vol. I, al cărui coordonator este. Ţine la Sala Mică a Palatului comunicarea *Eminescu — poet naţional* în cadrul Sesiunii ştiinţifice a Academiei şi Uniunii Scriitorilor, organizată cu prilejul împlinirii a 75 de ani de la moartea lui Mihai Eminescu. Prezintă comu-

nicarea *Umanismul lui Creangă* la Sesiunea jubiliară a Facultăţii de limba şi literatura română. Ţine la Facultate cursul special despre Ion Creangă. Este numit „şef de catedră onorific“ şi „conducător ştiinţific al cadrelor care doresc să obţină titlul de candidat în ştiinţe, specialitatea română“. Primeşte Premiul de Stat pentru „activitatea literară şi publicistică“ din ultimii ani. Este internat la Sanatoriul Otopeni cu diagnosticul „ciroză hepatică“.

1965 Apare, într-o formă revăzută, monografia *Ion Creangă*. Apare versiunea maghiară a *Enigmei Otiliei*. Este propus candidat la funcţia de deputat în Marea Adunare Naţională din partea Circumscripţiei electorale Răcari. Este ales din nou în Comitetul de conducere al Uniunii Scriitorilor. Publică în *Contemporanul* versuri. Apare primul volum din ediţia de *Opere* de G. Călinescu.

12 martie Se sfârşeşte din viaţă, la Sanatoriul Otopeni, G. Călinescu. Începe destinul postum al operei sale.

Apar următoarele volume din scrierile lui G. Călinescu: *Vasile Alecsandri, Impresii asupra literaturii spaniole, Estetica basmului, Eminescu, Bietul Ioanide, Enigma Otiliei,* care se publică tot în acest an şi la Atena, în versiune greacă, *Teatru, Iubita lui Bălcescu.*

Institutul pe care l-a condus se va numi „G. Călinescu“.

1966 *Viaţa lui Mihai Eminescu* în versiune românească şi maghiară, *Studii şi cercetări de istorie literară, Studii şi comunicări, Poezii, Ion Creangă (Viaţa şi opera), Ion Eliade Rădulescu şi şcoala sa*, ediţia a doua a *Enigmei Otiliei*, în germană, la Berlin.

1967 *Scriitorii străini, Ulysse*, *Enigma Otiliei*, care se şi traduce la Buenos Aires. Apoi versiunea germană a *Vieţii lui Mihai Eminescu* şi, în limba maghiară, o selecţie de poezii.

1968 *Catina Damnatul, Istoria literaturii române. Compendiu, Principii de estetică* (antologie), *Scrieri despre artă, Scrinul negru.* Apar în magiară *Bietul Ioanide* şi un volum de critică literară, iar în bulgară *Enigma Otiliei.*

1969 *Cartea nunţii* şi *Enigma Otiliei*. Apare în maghiară *Scrinul negru.*

1970 *Opera lui Mihai Eminescu,* în 2 vol. Ion Bălu publică *G. Călinescu. Eseu despre etapele creaţiei.*

1971 *Universul poeziei, Texte social-politice 1944—1945, Enigma Otiliei, Bietul Ioanide* şi, în limba bulgară, *Viaţa lui Mihai Eminescu,* iar în maghiară *Cartea nunţii.*

1972 *Studii de literatură universală. Literatura nouă. Cartea nunţii,* iar în franceză şi engleză *Studii de poetică*.

1973 *Viaţa lui Mihai Eminescu, Universul poeziei, Gâlceava înţeleptului cu lumea. Pseudojurnal de moralist,* vol. I, *Ion Creangă (Viaţa şi opera). Însemnări de călătorie; Bietul Ioanide*, versiunea poloneză la Varşovia a *Bietului Ioanide.*

1974 *Principii de estetică, Enigma Otiliei, Scrinul negru,* versiunea maghiară a *Laudei lucrurilor.*

1975 *Viaţa lui Mihai Eminescu, Ion Creangă (Viaţa şi opera), Bietul Ioanide, Opere alese,* în limba rusă, la Moscova; *Enigma Otiliei, Ion Creangă* şi *Cartea nunţii,* în maghiară. Ion Bălu publică *George Călinescu (1899—1965) Biobibliografie.*

1976 *Opera lui Mihai Eminescu, Enigma Otiliei, Şun sau Calea neturburată. Mit mongol.* Apare în bulgară *Scrinul negru.*

1977 *Scrinul negru, Viaţa lui Mihai Eminescu* şi *Corespondenţa lui George Călinescu cu Al. Rosetti.*

1978 *Mihai Eminescu (Studii şi articole), Ion Creangă (Viaţa şi opera), Cartea nunţii.*

1979 *Avatarii faraonului Tlà, Scrisori şi documente, Enigma Otiliei.*

Dumitru Micu publică studiul *G. Călinescu*. *Între Apollo şi Dionysos*, iar Ion Nuţă îngrijeşte ediţia *Amintiri despre G. Călinescu.*

1980 *Bietul Ioanide*.

1981 Ion Bălu *Viaţa lui G. Călinescu* şi Mircea Martin — *G. Călinescu şi „complexele“ literaturii române.*

1982 Apare ediţia a doua a *Istoriei literaturii române de la origini până în*

prezent, Editura Minerva. Este o ediţie revăzută şi adăugita. Autorul a început revizia *Istoriei...* încă din 1946.

Ediţia a doua cuprinde cam o sută de pagini în plus (de formatul primei ediţii). Deşi viziunea de ansamblu, periodizarea, structura lucrării şi judecăţile de valoare nu sunt substanţial modificate, totuşi exactitatea informaţiei este net superioară primei ediţii. Exemplificăm: documentaţie îmbunătăţită la Gr. Alexandrescu, Al. Odobescu, Mihai Eminescu, I. L. Caragiale, Al. Vlahuţă, B. Delavrancea ş. a.; ştiri biobibliografice noi despre C. D. Aricescu, G. Baronzi, St. O. Iosif, M. Kogălniceanu, V. Alecsandri, N. T. Orăşanu ş. a. Au fost luate în consideraţie, în prezenta ediţie, modificările operate de Călinescu în paginile primei ediţii, în număr de 58, ca şi informaţiile, în număr de 138, publicate cu începere din 1946 în diverse periodice *(Naţiunea, Studii şi cercetări de istorie literară şi folclor, Lumea, Revista Fundaţiilor Regale)* cu menţiunea *„completări la Istoria literaturii române“.* Unele capitole ale prezentei ediţii sunt rescrise în întregime în vederea reeditării lucrării (ex. Kogălniceanu, Negruzzi, Bolintineanu, I. L. Caragiale ş. a.).

ECATERINA ŢARĂLUNGĂ